

Justisdepartementet,
Lovavdelingen
Postboks 8005 Dep
0030 OSLO

JUSTISDEPARTEMENTET	
10 FEB 2009	
SAKSNR:	200807634
ADMINISTRASJON:	LOV/EP/TFJ
DOKUMENT:	8
REVISOR:	

Oslo, 22. januar 2009

Høring – endringer i inkassoforskriften – reduksjon av inkassosatser

Norsk egeninkassoforening ble stiftet 20.4.2006. Foreningens formål er å bidra til medlemmenes faglige kompetanse innenfor egeninkasso og tvangsfullbyrdelse. Medlemsmassen består i hovedsak av små og mellomstore norske bedrifter innenfor håndverk og handel.

Inkassomengden er et samfunnsproblem.

Den totale inkassomengden i Norge er ikke kjent, heller ikke hvor mange saker som blir tapsført uten å være registrert som inkassosaker. Ifølge Kredittilsynet har de private inkassobyråene til behandling oppdrag for nærmere 50 mrd kroner. Økningen var ca. 15 % i 2008 og viser en økende tendens i 2009.

Kredittilsynets årlige oversikter viser en løsningsgrad på ca. 25 %. Inkassomengden representerer således en potensiell og betydelig tapsbombe.

Inkassolovens § 17.

Årsaken til den beskjedne løsningsgraden er å finne i inkassolovens § 17, som pålegger skyldneren å betale alle inkassoomkostningene. Ved å tilby frivillige nedbetalingsavtaler oppnår inkassatorene betydelige inntekter i enkle og "tunge" saker uavhengig av om hovedstolen blir inndrevet, fordi inkassosalæret har prioritet foran hovedkrav og renter.

En annen årsak er tilbakeholdenhet med å sende krav (særlig mindre krav) til rettslig inndrivning av hensyn til den økonomiske belastningen, som utlegg til offentlige gebyrer representerer. Og siden det er skyldneren som sørger for inkassatorens inntekter, kan oppdragsgiveren vanskelig stille ham til regnskap for svake resultater.

Dersom fordringshaveren blir gjort ansvarlig for en stor del av omkostningene, vil han kunne kreve at inkassatoren retter større oppmerksomhet mot hovedstolen enn det som er tilfellet etter dagens regler. Det vil naturlig føre til kortere behandlingstid og høyere løsningsgrad.

Inkassolovens § 10.

Høringsnotatet bygger på at private inkassobyråer som har offentlig bevilling, skal ha rett til å kreve erstatning av skyldneren for å oppfylle inkassolovens § 10. Bestemmelsen gjelder utsendelse av en bestemt purring som kalles Betalingsoppfordring. Dokumentet kreves bare som et ledd i purreprosessen når fordringshaveren har valgt å overlate sakene til en inkassator, og ikke når fordringshaveren praktiserer egeninkasso. Forslaget bygger videre på at inkassobyråene skal ha en særskilt rett til å doble salæret på skyldnerens bekostning ved å sende ut Betalingsoppfordringen 2 ganger. Dette til tross for at loven ikke krever en slik gjentakelse av purringen.

Dagens maksimalsats i henhold til inkassoforskriftens § 2-3 er kr. 14.750.- og vil etter forslaget bli redusert til kr. 9.440.-.

Fordringshaveren på sin side kan bare kreve skyldneren for en maksimalsats på kr. 295.- dersom han frivillig oppfyller inkassolovens § 10. Forskjellen på satsene er således 32 ganger høyere i inkassobyråenes favør, og rammer tilfeldige skyldnere vilkårlig.

Elementære inkassoregler.

Hensikten med inkassoloven var å skape mer ryddighet i de private inkassobyråenes utenrettslige virksomhet, enn det som hadde vært tilfelle frem til loven ble vedtatt i 1988. Allikevel er følgende uttalelse å finne i Kredittilsynets siste fremlagte årsrapport:

”Kredittilsynet finner det overraskende, og mener det gir grunn til en viss bekymring, at det i antatt kompetente inkassoforetak skjer mange alvorlige overtredelser både i enkeltsaker og mer systematisk, og at det dreier seg om brudd på elementære inkassoregler.”

Foreningen stiller seg undrende til at inkassobyråene skal ha en særlig begunstiget rett til å kreve godtgjørelse av skyldneren, for å oppfylle bestemmelser som bare har til hensikt å sørge for at de selv oppfører seg skikkelig.

Fordringshaveren er ikke underlagt inkassoloven. Han trenger heller ikke å være det fordi han har et grunnleggende ønske om å beholde et godt forhold til alle kundene. Foreningen er derfor sterkt uenig med inkassolovutvalget som i 1983 uttalte:

”En mulighet er at fordringshaveren – i stedet for å sende fordringen til omkostningskrevende inkasso - setter i gang egeninkasso. Etter utvalgets oppfatning kan slik inkasso ofte bli hard – ja enkelte ganger hensynsløs overfor skyldneren. I praksis vil det være svært vanskelig å føre noen effektiv kontroll med selvinndrivende fordringshaveres inkassomidler. Utvalget ser det derfor som en fordel at regelverket ikke oppfordrer til slik virksomhet”.

Lovutvalget er farlig nær ved å stigmatisere fordringshavere som praktiserer egeninkasso, som harde og hensynsløse. Foreningen mener at uttalelsen er usaklig og krenkende.

Regelverket burde tvert imot oppfordre til mer egeninkasso på bakgrunn av de mange systematiske alvorlige overtredelser og brudd på elementære inkassoregler, som Kredittilsynet har avdekket i antatt kompetente inkassoforetak.

At så mange fordringshavere allikevel foretrekker å overlate inkassoarbeidet til private byråer, skyldes blant annet at bransjen på grunnlag av dagens høye salærsatser kan tilby ”no cure no pay”.

Inkassoreformen av 1. januar 2006.

Regelverket burde påskynde til mer utstrakt bruk av reglene i inkassoreformen av 1.1.2006.

Med reformen ble det innført en kraftig forenkling av inkassoprosessen. Fremgangsmåten består i å sende et varsel i henhold til tvfbl. § 4-18, og deretter begjæring om utleggsforretning direkte til Namsmannen i henhold samme lovs § 7-2 f). Reglene gjelder også omtvistede inkassosaker forutsatt at begjæringen om utleggsforretning samtidig oppfyller kravet til en forliksklage, og beløpet ikke overstiger kr. 125.000.-.

Disse enkle rutine krever lite ressurser og kan benyttes av enhver fordringshaver uten at han først må oppfylle inkassolovens § 10, som tilfellet er for fremmede inkassatorer.

Foreningens medlemmer oppnår en løsningsgrad på 75 – 95 % mot henholdsvis private skyldnere og foretak. De oppnår dessuten resultatene raskere fordi de har all oppmerksom rettet mot løsning av hovedstolen, og unngår å belaste kundene med unødvendige kostnadstillegg.

Rimelige og relevante inndrivelseskostnader.

Foreningen er enig i at ”fordringshaveren skal ha rett til å kreve *rimelig erstatning* fra skyldneren for alle *relevante* inndrivelseskostnader som er påløpt på grunn av sistnevntes forsinkede betaling”, slik det fremgår av direktiv 2000/35/EF av 29.juni 2000.

Inkassosatser i henhold til inkassoforskriftens § 1-4 og § 2-2.

Inkassoforskriftens § 1-4 regulerer maksimalsatsene for den godtgjørelsen som kan kreves av skyldneren ved utsendelse av en betalingsoppfordring som oppfyller inkassolovens § 10, hvis fordringshaveren driver egeninkasso under ledelse av en advokat.

Forskriftens § 2-2 gjelder tilsvarende hvis inkassooppdraget er gitt til en inkassator. Foreningen støtter forslaget til kraftig reduksjon av inkassosatsene.

Inkassoforskriftens § 2-3 – gjentatt betalingsoppfordring.

Denne forskriften er etter foreningens oppfatning en ikke lovpålagt konstruksjon, som begunstiger inkassobyråer og advokater med en særlig rett til å doble maksimalsatsen etter forskriftens § 2-2 når en betalingsoppfordring gjentas. Foreningen mener at en slik handling verken tjener samfunnets eller fordringshaverens interesser. Tvert i mot bidrar forskriften til at inkassoprosessen forsinkes vesentlig, og svekker fordringshaverens mulighet til å få hovedstolen inndrevet. Faren for at inkassatoren bruker regelen unødvendig i den hensikt å optimalisere egne inntekter på skyldnerens bekostning, er overhengende.

Foreningen mener at inkassoforskriftens § 2-3 i særlig grad representerer irrelevante og urimelige kostnader og derfor bør fjernes.

Er det behov for fremmede inkassatorer?

Private inkassobyråer med offentlig bevilling kan bare "løse" inkassosaker som skyldneren betaler frivillig, og har ikke noen sterkere rettsstilling enn det fordringshaveren har uten bevilling, snarere tvert imot.

Namsmannen er den egentlige "inkassatoren" siden det bare er han som har myndighet til å bruke tvangsmidler i saker hvor skyldneren forholder seg passiv. Dessuten er Namsmannen den eneste aktøren som objektivt ivaretar både skyldnerens og fordringshaverens interesser på samfunnets vegne.

Foreningen mener at behovet for private inkassobyråer ut fra faglige og ressursmessige begrunnelser, ble betydelig redusert med reformen og omorganiseringen av den sivile rettspleien 1.januar 2006. Tidligere kunne det hevdes at inkassoprosessen krevde faglig innsikt og kapasitet utover det som med rimelighet kunne forventes av en vanlig fordringshaver. De nye reglene er imidlertid så enkle at enhver fordringshaver med beskjedne ressurser kan anvende dem i de aller fleste saker. Omtvistede saker som ikke kan avgjøres i forlikrådet, og andre saker som etter tvisteloven må avgjøres i Tingretten, krever høyere kompetanse enn det som et inkassobyrå vanligvis kan tilby. Dessuten blir omkostningene i slike saker fastsatt etter andre regler enn inkassoforskriften.

Fordringshaveren bør dekke deler av inndrivelseskostnadene.

Prinsippet i inkassolovens § 17 om at skyldneren skal betale alle inndrivelsesomkostningene, er moden for revisjon. Det er ikke rimelig at skyldneren skal betale omkostninger som i vesentlig grad er relatert til private inkassobyråers inntjening, mer enn til hva som er relevante inkassoskritt. Ansvar for en fremmed inkassators salærer bør derfor deles mellom fordringshaveren og skyldneren.

Dersom departementet velger å videreføre inkassoforskriftens § 2-3, mener foreningen at fordringshaveren bør være ansvarlig for hele det salærtillægget som følger av denne forskriften.

Norsk egeninkassoforening foreslår.

Inkassoreformen og omorganiseringen av den sivile rettspleien har skapt en ny inkassovirkelighet. Videre mener foreningen at inkassolovens § 10 og inkassoforskriftens § 2-2 helt ulogisk opprettholder et kunstig skille mellom fremmedinkasso og egeninkasso, som rammer tilfeldige skyldnere vilkårlig.

På denne bakgrunn foreslås følgende:

Inkassoforskriftens § 1- 4 fjernes.

Satsene i forskriftens § 2-2 reduseres kraftig.

Inkassoforskriftens § 2-3 om gjentatt betalingsoppfordring fjernes.

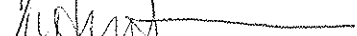
Inkassolovens § 10 om betalingsoppfordring gjøres gjeldende også ved egeninkasso.

Satsene i inkassoforskriftens § 2-2 skal også kunne anvendes ved egeninkasso.

Sluttbemerkning

Foreningen mener at Regjeringens forslag til kraftig reduksjon av inkassosatsene i alle tilfeller er viktig som et ledd i fattigdomsbekjempelsen.

Norsk egeninkassoforening

Svenn Henriksen

daglig leder